

**VILNIAUS KOLEGIJOS
AGROTECHNOLOGIJŲ FAKULTETAS
CHEMIJOS KATEDRA**

**BAIGIAMOJO DARBO VADOVO KONSULTACIJŲ KOKYBĖS
TYRIMAS**

Tyrimą atliko:

Irena Čerčikienė, lektorė, chemijos katedros vedėja

Jolanta Jurkevičiūtė, lektorė

2019

TYRIMO METODOLOGIJA

Tyrimo tikslas: išsiaiškinti studijų programos *Cheminė analizė CH16* absolventų nuomonę apie baigiamųjų darbų vadovų konsultacijų kokybę.

Tyrimo uždaviniai:

- Apklausti studijų programos *Cheminė analizė CH16* absolventus;
- Išsiaiškinti absolventų baigiamųjų darbų vadovų konsultavimo stiprybes ir silpnybes;
- Aptarti baigiamųjų darbų gynimo rezultatus.

Tyrimo objektas: baigiamųjų darbų vadovų konsultacijų kokybė.

Tyrimo populiacija: studijų programos *Cheminė analizė* diplomantai

Tyrimo imtis: tikslinė; 13 CH16 diplomantų.

Tyrimo metodai: anketinė apklausa ir jos analizė.

Tyrimo instrumentas. Tyrimui atlikti taikytas nestandartizuotas klausimynas.

Tyrimo aplinkybės: apklausa vyko 2019-06-07.

Statistinė tyrimo duomenų analizė: atlikta taikant *MS Excel* programą. Taikyta aprašomoji statistika: absoliučių ir procentinių dažnių skaičiavimai.

LITERATŪROS ANALIZĖ. Baigiamasis darbas (projektas) (toliau – BD) – tai originalus, savarankiškai parengtas studento darbas sisteminant, reflektiviai ir kritiškai analizuojant, integruojant bei pritaikant teorinę, praktinę, patirtinę, empirinę informaciją, siekiant pademonstruoti pasiektus BD studijų rezultatus, ginamas viešai.

BD rengimo etapų planą, kuriame įvardijami BD rengimo etapai ir jų atlikimo terminai, kiekvienais metais parengia katedros vedėjas ir teikia tvirtinti prodekanui. Šis planas skelbiamas viešai. BD rengimo etapų aprašymas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. BD rengimo etapai ir jų atlikimo terminai

Eil. Nr.	BD rengimo etapas	BD rengimo etapo aprašymas	Atlikimo terminas
1.	BD probleminio tyrimo lauko sričių paskelbimas studentams	BD probleminio tyrimo lauko sritis studentai renkasi iš sąrašo, kurį skelbia studijų programą kuruojanti katedra. BD problemą, atitinkančią studijų programos kryptį, gali siūlyti ir studentas. Pastarasis ją turi suderinti su katedros vedėju.	Iki baigiamosios praktikos pradžios
2.	BD vadovo skyrimas	BD vadovais gali būti skiriami ne tik Kolegijos dėstytojai, bet ir socialinių partnerių atstovai, turintys ne žemesnį nei magistro laipsnį. BD vadovas kartu su studentu aptaria BD rengimo etapų plane numatytas veiklas, konsultuoja studentą BD rengimo klausimais. Studentas turi teisę kreiptis į katedrą su argumentuotu prašymu skirti BD konsultantą	Ne vėliau nei per 4 savaites nuo baigiamosios praktikos pradžios
3.	BD temos registravimas katedroje	Studentas katedrai pateikia užpildytą BD temos registravimo lapą, kuriame turi būti nurodyta BD autoriaus vardas, pavardė, studijų programos pavadinimas, BD temos pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis, BD vadovo vardas, pavardė, BD rengimo metai (2 priedas). Temos lietuvių ir anglų kalbomis aptariamos ir tikslinamos katedros posėdyje.	Iki BD rengimo etapų plane nurodytos datos

Eil. Nr.	BD rengimo etapas	BD rengimo etapo aprašymas	Atlikimo terminas
4.	BD temų ir vadovų tvirtinimas dekanų įsakymu	BD temas lietuvių ir anglų kalbomis bei vadovus katedros teikimu tvirtina fakulteto dekanas. BD vadovą ir/arba temą studentas gali keisti motyvuotu prašymu dekanui, suderinęs su katedros vedėju, bet ne vėliau kaip likus 6 savaitėms iki BD viešo gynimo.	Ne vėliau kaip per 3 dienas nuo BD temos registravimo katedroje
5.	BD gynimas katedroje	Studentas pristato ir gina BD katedros posėdyje. Tuo atveju, kai studentas, dalyvaudamas mainų programoje, BD rengia užsienio aukštojoje mokykloje/įmonėje, BD gali pristatyti ir ginti naudodamasis elektroninėmis komunikacijos priemonėmis. BD gynimo katedros posėdyje tikslas – įvertinti BD atitikimą formaliesiems BD rengimo reikalavimams ir pasirinktos tyrimo problemos atskleidimą. Posėdyje turi dalyvauti BD vadovas. Katedra protokoliniu sprendimu leidžia/neleidžia ginti BD viešai. Leidimas ginti BD viešai ir recenzentų skyrimas skelbiamas dekanų įsakymu*. Recenzentas – išorinis BD vertintojas, turintis ne žemesnę kaip magistro laipsnį, kurio profesinė ir (ar) mokslinė veikla yra susijusi su konkrečia studijų kryptimi. Recenzentu negali būti skiriamas Kolegijos dėstytojas.	BD rengimo etapų plane numatytais terminais
6.	BD registravimas katedroje	Studentas į katedrą pristato: <ul style="list-style-type: none"> ➤ BD (1 egz.) su autoriaus, vadovo ir konsultanto (jei buvo) parašais bei BD elektroninę versiją (atsiunčia katedros vedėjui); ➤ BD vadovo atsiliepimą, kuriame BD vadovas įvertina studento savarankiškumą, iniciatyvą, darbo nuoseklumą. 	BD rengimo etapų plane numatytais terminais
7.	BD recenzavimas	Parengtus darbus recenzentui perduoda katedra. Recenzentas turi būti susipažinęs su BD rengimo ir gynimo metodiniais nurodymais, kuriais vadovaudamasis parengia recenziją. Recenzija – tai kritinis ir aiškinamasis. BD įvertinimas balu, pateiktas popierine versija pagal patvirtintą formą.	Recenzentas į katedrą recenziją pristato ne vėliau nei likus 2 darbo dienoms iki viešo gynimo.
8.	Studento susipažinimas su recenzija	Studentas su recenzija gali susipažinti katedroje.	Ne vėliau nei likus 1 darbo dienai iki BD viešo gynimo

Baigiamųjų darbų gynimas Komisijoje. BD vertinti kiekvienais mokslo metais direktoriaus įsakymu ne vėliau nei likus 2 savaitėms iki BD viešo gynimo sudaroma BD gynimo komisija iš ne mažiau kaip 5 asmenų. Ne mažiau kaip pusę Komisijos narių turi sudaryti darbdavių atstovai, turintys ne žemesnę kaip magistro laipsnį. Vienas iš darbdavių atstovų skiriamas Komisijos pirmininku.

BD ginami Komisijos posėdyje BD viešo gynimo tvarkaraštyje numatytu laiku. Tvarkaraštį rengia studijų programą kuriojanti katedra, tvirtina dekanas. Tvarkaraštis skelbiamas ne vėliau nei

likus 2 savaitėms iki BD viešo gynimo. UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ parengti studentų darbai ginami uždarame posėdyje, pasirašomas konfidencialumo įsipareigojimas.

Komisijos posėdį protokoluoja direktoriaus paskirtas Komisijos sekretorius. Komisijai prieš posėdį pateikiami: vadovų atsiliepimai, BD recenzijos, BD vertinimo kriterijai, dekanas įsakymas, leidžiantis ginti BD Komisijoje, studentų sąrašai. Komisija, pasibaigus gynimui, BD svarsto ir vertina uždarame Komisijos posėdyje. Kiekvienas Komisijos narys darbus vertina balu. **Galutinį BD įvertinimą sudaro visų Komisijos narių ir recenzento įvertinimų vidurkis.** Po posėdžio Komisija studentus su BD įvertinimu supažindina kiekvieną individualiai.

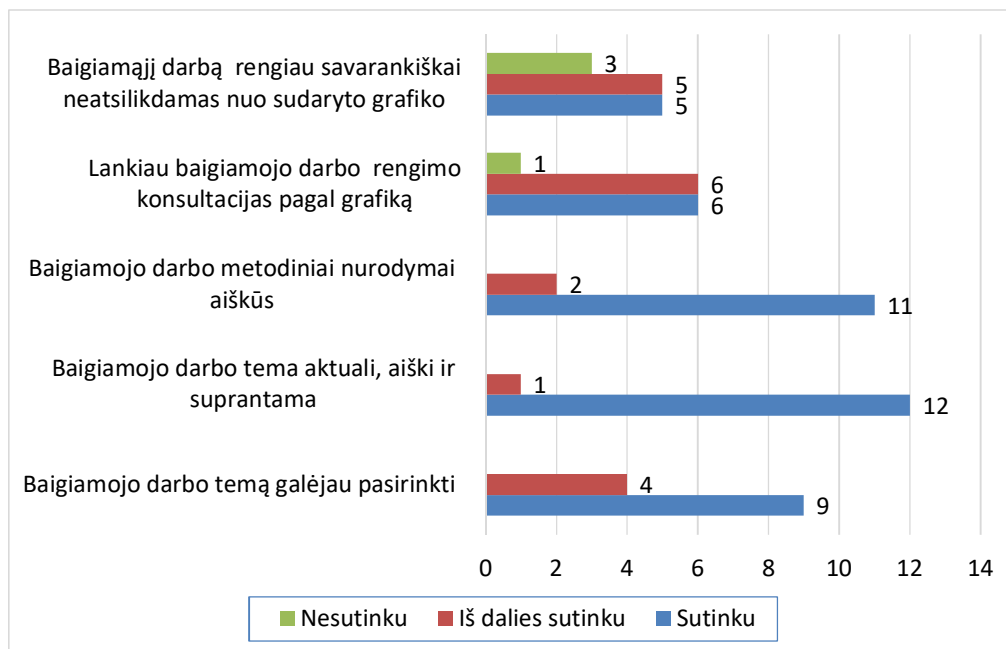
Baigiamosios nuostatos. Komisijos sprendimas dėl BD įvertinimo yra galutinis ir apeliacine tvarka neskundžiamas. Studentas dėl galimo BD gynimo procedūros pažeidimo ne vėliau kaip kitą darbo dieną po BD gynimo gali kreiptis raštu su prašymu dekanui, pateikdamas jį fakulteto raštinėje. Studentams, dėl svarbių priežasčių (liga, gimdymas, nelaimingas atsitikimas, šeimos nario mirtis) negalėjusiems numatytu laiku parengti ir ginti BD, gali būti jų prašymu dekanas įsakymu BD gynimas atidėtas iki kito Komisijos posėdžio.

Studentai, neparengę BD nustatytu laiku, neatvykę į BD gynimą be svarbios priežasties, neapgynę BD, yra braukiami iš studentų sąrašų.

Už baigiamojo darbo kokybę ir jame priimtus sprendimus atsako diplomantas – baigiamojo darbo autorius.

TYRIMO EIGA IR REZULTATAI. Studijų programos *Cheminė analizė* absolventams buvo pateiktas klausimynas, tikslu ištirti jų nuomonę apie baigiamųjų darbų vadovų konsultacijų kokybę. Tyrime dalyvavo 13 CH16 grupės diplomantų.

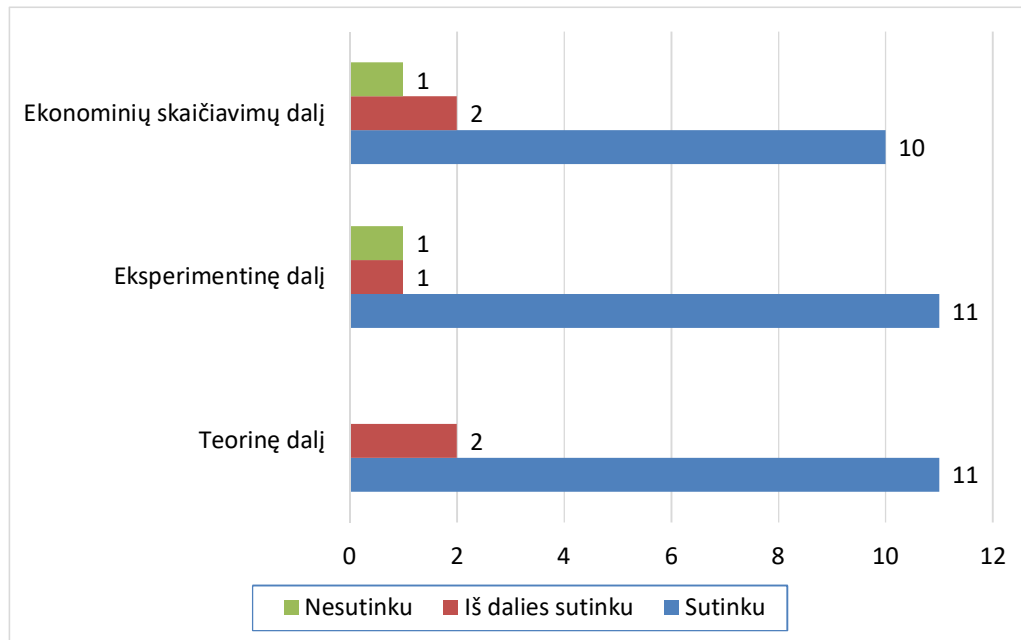
Diplomantai, vertindami baigiamojo darbo temos pasirinkimo galimybes teigia, kad BD temą galėjo ar bent iš dalies galėjo pasirinkti patys. CH16 diplomantai teigia, kad tema buvo aktuali, aiški ir suprantama, taip pat aiškūs ir BD metodiniai nurodymai (1 pav.).

1 pav. BD temos pasirinkimas ir konsultacijos

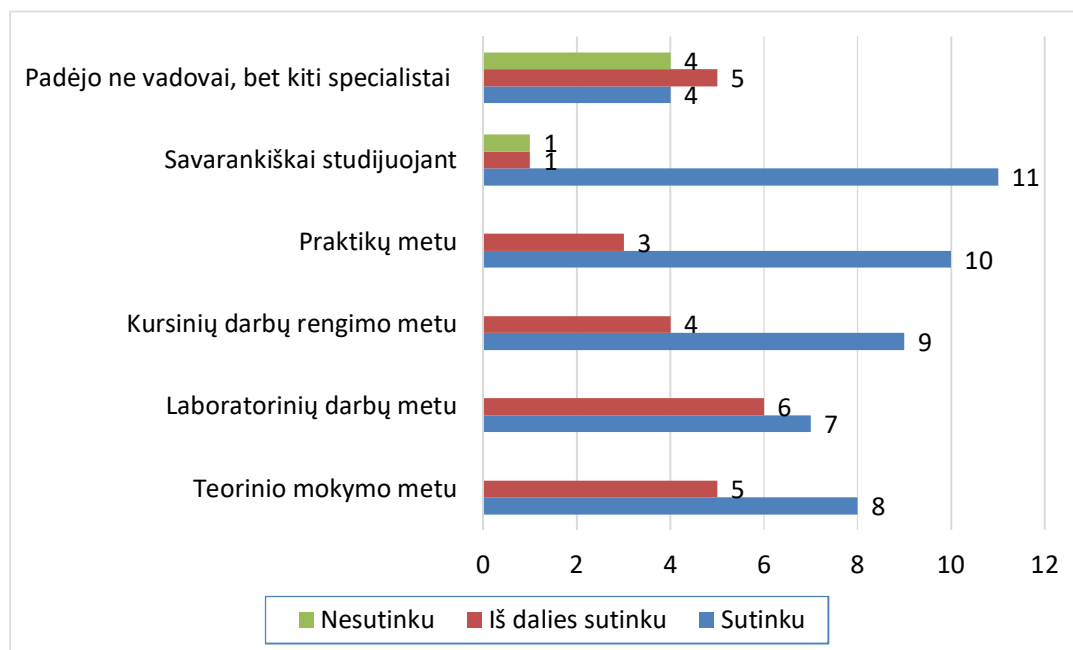
Dauguma apklausoje dalyvavusių respondentų teigia, kad konsultacijas lankė pagal grafiką, taip pat dauguma absolventų mano, kad BD rengė savarankiškai, neatsilikdami nuo sudaryto grafiko.

Vienas diplomantas pripažįsta nesilaikęs grafiko (1 pav.) ir trims trūko savarankiškumo ir darbo rengimo pagal grafiką.

2 pav. Vadovų konsultacijų svarba atskirų dalių parengimui

Vertindami vadovų ir konsultantų konsultacijų naudingumą rengiant atskiras BD dalis, absolventai sutinka ir iš dalies sutinka, kad tokios konsultacijos buvo naudingos rengiant teorinę, eksperimentinę ir ekonominių skaičiavimų dalis (2 pav.).

3 pav. Darbo rengimui pakako žinių gautų studijų metu

Aptariant reikalingų žinių įgijimo būdus, diplomantai pirmenybę teikia profesinėms praktikoms – 76,92 proc. sutinka ir 23,08 proc. iš dalies sutinka su šiuo teiginiu. Kiti efektyvūs

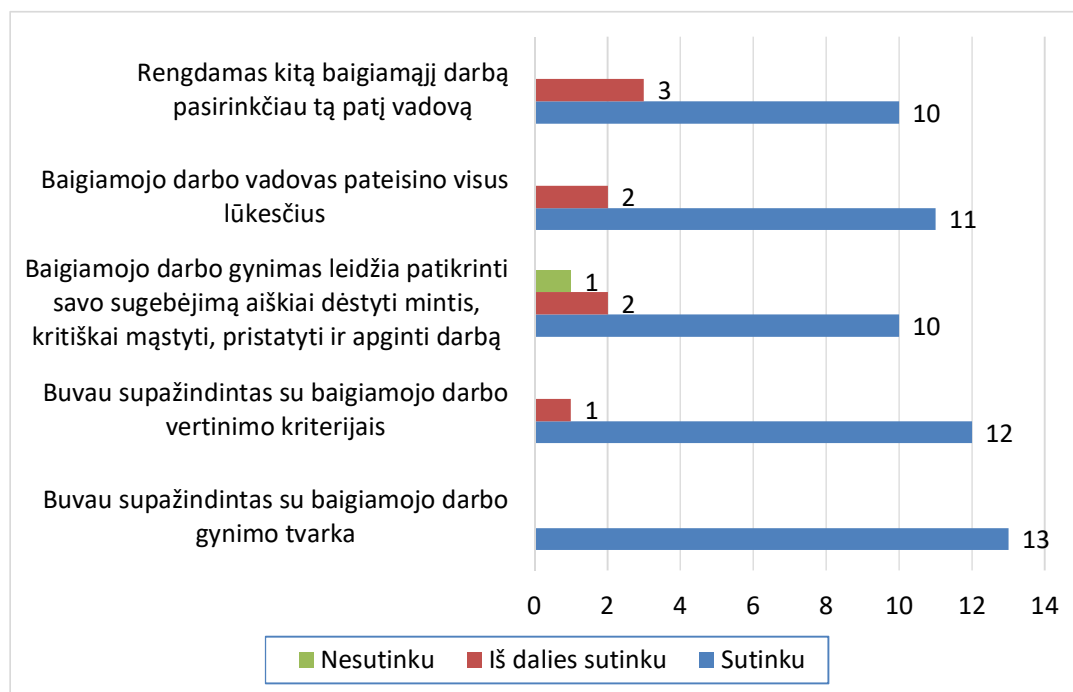
reikalingų žinių įgijimo būdai yra kursiniai darbai (sutinka 69,2 proc.), laboratoriniai (53,8 proc. – sutinka ir 46,2 – iš dalies sutinka) ir savarankiškos studijos (84,6 proc – sutinku, 15,4 – iš dalies sutinka).

Diplomantams, rengiantiems baigiamąjį darbą, buvo reikalingos ir kitų specialistų konsultacijos, 1/3 respondentų teigia jų negavusi (matomai, konsultacijų reikėjo, bet jie nesikreipė į specialistus), o 2/3 diplomantų pakako vadovų ir ekonominių skaičiavimų dalies konsultanto teikiamų konsultacijų.

Labai svarbus etapas – pasirengimas baigiamųjų darbų gynimui. Visi apklausoje dalyvavę diplomantai teigia, kad buvo supažindinti su BD gynimo tvarka ir vertinimo kriterijais (4 pav.).

2018/2019 m. m. Chemijos katedra atnaujino Baigiamojo darbo rengimo metodinius nurodymus, kuriuose pateikė detalius ir aiškius vertinimo kriterijus, jie patalpinti ATF puslapyje: https://atf.viko.lt/media/uploads/sites/6/2019/04/Metodiniai_nurodymai_CH_BD_2018.pdf

Su teiginiu, kad BD gynimas leidžia patikrinti savo sugebėjimą aiškiai dėstyti mintis, kritiškai mąstyti, pristatyti ir apginti darbą sutinka/visiškai sutinka visi, išskyrus vieną, CH16 absolventai. Baigiamųjų darbų vadovų kvalifikacija pateisino visų diplomantų lūkesčius. Į teiginį „Rengdamas kitą baigiamąjį darbą pasirinkčiau tą patį vadovą“ „sutinku“ atsakė 76,9 proc., „iš dalies sutinku“ – 23,1 proc. absolventų.

4 pav. Pasirengimas BD gynimo etapui ir pasitenkinimas vadovo konsultacijomis

Apibendrinant galima pasakyti, kad svarbu išmanyti baigiamojo darbo rengimo metodiką, o darbo specifiką turi išmanyti studentas rengiantis BD, jeigu jam trūksta žinių – galima kreiptis į konsultantą specialistą įmonėje.

Pastabos ir pasiūlymai: Išimti ekonominius skaičiavimus (2); BD temos pasirinkti negalėjau, man buvo pasiūlyta įmonėje, trūko vadovo įmonėje konsultacijų; nepadėjo specialistai.

CH16 absolventų BD gynimo įvertinimas: trys – 8 (gerai); septyni – 9 (l. gerai); trys – 10 (puikiai). Vidurkis 9,0 balo.

APIBENDRINIMAS

CH16 diplomantai BD temą iš dalies galėjo pasirinkti patys, tema buvo aktuali, aiški ir suprantama, aiškūs BD metodiniai nurodymai. Dauguma studentų BD rengė savarankiškai, neatsilikdami nuo sudaryto grafiko. Diplomantai teigiamai vertina vadovų ir konsultantų konsultacijų naudingumą rengiant atskiras BD dalis. Konsultacijos buvo naudingos rengiant teorinę, eksperimentinę ir ekonominių skaičiavimų dalis. Daugiausiai žinių ir reikalingų gebėjimų CH16 diplomantai studijų metais įgavo profesinių praktikų, kursinių ir laboratorinių darbų bei teorinių ir savarankiškų studijų metu. Diplomantai teigia, kad buvo supažindinti su BD gynimo tvarka ir vertinimo kriterijais.

BD vadovų kvalifikacija pateisino diplomantų lūkesčius. Baigiamųjų darbų gynimo vidurkis 9,0 balo.

LITERATŪRA

1. Baigiamojo darbo vadovo konsultacijų kokybė. Nestandartizuotas klausimynas.
2. Čerčikienė I., Jurkevičiūtė J., Miakinkovienė R., Zaleckienė G. Baigiamojo darbo rengimo metodiniai nurodymai. Vilnius, Vilniaus kolegija: ATF, 2018
https://atf.viko.lt/media/uploads/sites/6/2019/04/Metodiniai_nurodymai_CH_BD_2018.pdf
3. Vilniaus kolegijos baigiamųjų darbų (projektų) rengimo ir gynimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus kolegijos Akademinės tarybos 2016 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. ATN-11.